

Ples i skulptura

Likovna radionica osmišljena povodom
27. edukativne muzejske akcije *Ples* (19. IV. – 1. VI. 2022.)
i Međunarodnog dana muzeja 18. V. 2022. s temom *Moć muzeja*

Kontrapost se u kiparstvu odnosi na položaj ljudskog tijela u stojećem stavu, kojemu je oslonac na jednoj nozi, dok je druga blago savijena; kukovi tvore liniju koja se blago spušta ka savijenoj nozi, dok ramena čine kosu liniju koja se spušta ka uspravnoj nozi. Uravnoteženim odnosom suprotnih pokreta nastaje kompozicijska S-linija i stvara iluzija dovršenog pokreta ili pokreta u nastajanju.

Balet je jedna od najstarijih plesnih tehnika koja je temelj svim ostalim plesnim stilovima. Karakteriziraju ga stroge forme tijela i otvoreni položaj stopala, što znači da je cijela noga zarotirana iz kuka prema van za 90 stupnjeva. Baletna tehnika ne poznaje upotrebu sile i naglih pokreta. Svi pokreti moraju biti kontrolirani i ne smiju se izvoditi zgrčenim nego istegnutim mišićima.

Džez ples temelji se na baletnoj tehnici koja je nadopunjena opuštenijim plesnim elementima, odnosno slobodnijim pokretima. Pozicije nogu su malo zatvorenije nego u baletu, zbog čega je opterećenje bokova za nijansu manje, ili su potpuno zatvorene. Džez ples karakteriziraju izolacije u kojima se tijelo dijeli na dijelove, od kojih svaki dio radi svoj pokret, izoliran jedan od drugog.

Suvremeni ples temelji se na odbacivanju klasične baletne forme i plesnih papučica. Začetnica modernog tj. suvremenog plesa, poznata američka plesačica Isadora Duncan, zahtijevala je zaobilazak forme i potpuno slobodan osobni plesni pristup izražen improvizacijom, jer je ples za nju izraz subjektivnog osjećaja i stanja duha.

Step (engl.: korak) je veseo, ritmičan i bučan ples prilikom kojega se korištenjem stopala proizvode različiti zvukovi. Izvodi se lupkanjem stopala po tvrdoj podlozi, što daje ritmičku zvučnu pratnju. Da bi se zvuk pojačao, neki plesači na cipele stavljaju metalne pločice. Tijesna koordinacija zvuka i pokreta s glazbom čini plesača svjesnijim pogrešaka.

Ulični ples je narodni ples u urbanom kontekstu i obuhvaća velik broj plesnih stilova, kao što su *breakdancing*, *popping*, *locking*, *house dance*, *waacking* itd. Postupno se razvijao tijekom 1970-ih godina izvan plesnih studija (na ulicama i školskim dvorištima, u parkovima i noćnim klubovima), kao ples mladih koji je nudio osjećaj slobode i davao vidljivost marginaliziranim skupinama.

Društveni plesovi stoljećima su omiljeni način društvene zabave i uglavnom se plešu u paru. Stariji društveni plesovi zahtijevali su učenje koraka i pokreta, a plesna vještina bila je dio kulturnog ponašanja i društvenog statusa. Svaki od mnogobrojnih društvenih plesova ima karakterističan tempo, ritam i glazbeni metar, koji su u skladu s glazbom na koju se pleše.

Narodni ili folklorni plesovi su plesovi tradicijskih seoskih zajednica. Odražavaju povijesne, društveno-gospodarske i kulturne osobitosti pojedinoga kraja te imaju značajnu društvenu ulogu. Narodni plesovi često su neizbježan dio i vrhunac rituala, u prošlosti s naglašenom magijskom ulogom, a u suvremenoj životu sa simboličkim značenjem u procesima identifikacije.

Ples i skulptura

Sve one koji plešu ili bi voljeli plesati, sve one koji kipare ili bi voljeli kipariti
– kao i sve ostale, male i velike –
u Studiju Galerije Antuna Augustinčića čekaju muški i ženski maneken
– drvene lutke pokretnih udova –
da ih namjeste u neku od plesnih poza i tako preobrazu u skulpture.

A mi iščekujemo da duh plesa
– bio on balet, džez ples, suvremeni ples, step, ulični ples,
neki od društvenih ili narodnih plesova –
drvu udahne život.

Dođite i otkrijte koliko su ples i skulptura
– izražavanje pokretom i izražavanje plastičnim oblikom –
oprečni, a koliko se nadopunjavaju.

Ukipite ples, rasplešite kip – iskažite snagu i moć stvaranja!

Ples je ritmično pokretanje tijela prema ritmu glazbe (rjeđe bez glazbe), koje se izvodi pojedinačno, u parovima ili u skupinama, a koje prati čovjeka od pamtivijeka. U svojim počecima, ples je bio motorička reakcija na određene emocije, koja je višekratnim uzastopnim ponavljanjem poprimila određeni ritmički obrazac i pretvorila se u ples.

Skulptura (kiparstvo, plastika) je likovno izražavanje trodimenzionalnim oblicima i tijelima – oblikovanim, klesanim, rezanim, lijevanim ili sastavljenim od elemenata u čvrstim materijalima i materijalima koji mogu u određenom vremenu zadržati željeni trodimenzionalni oblik. Izrazi *skulptura* i *plastika* također su sinonimi za samo djelo kao predmetno ostvarenje kiparstva.

